

**Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
Харківська державна академія культури
Кафедра режисури**

Практика виробнича
інструктивно-методичні матеріали для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми
«Режисура шоу та артпроектів»

Харків, 2025

УДК: 378.22.091.33-027.22:792](076.5)

П 69

Друкується за рішенням науково-методичної ради
Харківської державної академії культури
(протокол № 10 від 27 лютого 2025 р.)

Рецензенти:

Антоніна КІКОТЬ, доктор культурології, професор,
Харківська державна академія культури;
Олена СТРИЛЬЧУК, кандидат мистецтвознавства, викладач,
Одеська національна музична академія ім. А. В. Нежданової

Розробники:

Світлана ШУМАКОВА, кандидат мистецтвознавства, доцент,
Харківська державна академія культури;
Марина ОСТРОВСЬКА, старший викладач,
Харківська державна академія культури

П69 **Практика виробнича : інструкт.-метод. матеріали** для
здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти,
освітньо-професійної програми «Режисура шоу та
артпроектів» / М-во культури та стратег. комунікацій
України, Харків. держ. акад. культури, Каф. режисури
; [розроб.: Світлана Шумакова, Марина Островська]. –
Харків : ХДАК, 2025. – 32 с.

Інструктивно-методичні матеріали висвітлюють сутність і змістове
наповнення практики виробничої та вказівки до самостійного її
проходження й оформлення здобувачем вищої освіти власного пакету
звітної документації з практики.

УДК 378.22.091.33-027.22:792](076.5)

©Харківська державна академія культури, 2025 р.

© Шумакова С., 2025 р.

© Островська М., 2025 р.

Мета та завдання практичної підготовки здобувачів вищої освіти в межах практики виробничої

Проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти регламентується Положенням «Про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 08.04.1993 р., наказом Міністра освіти України № 351 від 20.12.1994 р. «Про внесення змін до Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України» та відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 28.12.2014 р., Указу Президента України № 1013/2005 від 4.07.2005 р. «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», а також згідно з «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури» (зі змінами та доповненнями), затвердженого рішенням Вченої ради ХДАК (Протокол № 5 від 28.10.2024 р.), що введено в дію наказом № 245 від 28.10.2024 р.

Під час професійно-практичної підготовки здобувачі вищої освіти повинні набути певних компетентностей відповідно освітньо-професійної програми навчання (форма, тривалість і терміни проведення практик визначаються у навчальних планах).

Практика виробнича є складовою фахової підготовки здобувачів вищої освіти, яка в процесі опанування спеціальних дисциплін сприяє подальшому закріпленню професійних знань, набутих здобувачами – майбутніми режисерами. Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення.

Практика виробнича проводиться на 4-му курсі (8-й семестр) з метою набуття професійного досвіду здобувачем вищої освіти з режисерсько- постановочної роботи в рамках діяльності підприємств, організацій, установ, які є причетними до створення заходів розважального характеру. Практикант має взяти участь у роботі режисерсько-постановчої групи, що створює розважальний захід /мистецький проєкт. Керівництво та контроль за роботою практикантів здійснюють провідні працівники базових установ культури і мистецтва та театральних закладів. Загальне керівництво практикою виробничою здійснюється викладачем кафедри режисури Харківської державної академії культури, який проводить заочні та очні консультації, безпосередньо бере участь у рішенні творчих проблем, що виникають в процесі проходження практики.

У процесі опанування спеціальних дисциплін фахової підготовки практика виробнича сприяє суттєвому закріпленню професійних знань і умінь, набутих здобувачами вищої освіти – майбутніми режисерами шоу та артпроєктів.

Мета курсу – розширити професійні знання, отримані здобувачами вищої освіти в процесі навчання; сформувати практичні навички ведення самостійної фахової діяльності; сприяти набуттю здобувачем освіти професійного досвіду створення розважального заходу.

Завдання навчальної дисципліни:

- вчитися професійно виконувати в якості режисера фахові завдання, створювати ефективний процес діяльності та залучати його учасників до конструктивної дискусії в руслі творчої праці;
- закріплювати практичні навички та методи самостійної роботи режисера шоу та артпроектів.

Передбачається самостійна робота виробничого характеру (участь у мистецьких проєктах міського та обласного рівня; здійснення репетиційної роботи; аналіз роботи творчого колективу тощо) та оформленням у підсумку здобувачем вищої освіти звітної документації.

Зміст практики виробничої

До початку практики виробничої здобувач вищої освіти проходить з фахівцем інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, з керівником від ХДАК – нараду-інструктаж для ознайомлення зі змістом, програмою практики та одержання необхідної документації.

Зміст практики виробничої визначається з урахуванням інтересів здобувача вищої освіти; практичні завдання здобувача плануються у руслі мистецьких орієнтацій організації, на базі якої вона проходить, і відбивається в індивідуальному плані.

Керівництво і контроль за проходженням та виконанням плану практики здобувачів вищої освіти покладається безпосередньо на керівника практики, який:

- узгоджує програму практики виробничої та календарні терміни її проведення;
- проводить необхідні організаційні заходи щодо виконання програми практики;
- планує постановку задач та видачу індивідуальних завдань в рамках самостійної роботи здобувачів вищої освіти в період практики;
- здійснює консультаційну допомогу здобувачам вищої освіти;
- погоджує графік проведення практики та здійснює системний контроль за її ходом і роботою здобувачів вищої освіти;

- допомагає здобувачам вищої освіти з усіх питань, пов'язаних із проходженням практики та оформленням звітної документації;
- приймає захист звітів здобувачів вищої освіти з практики виробничої.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики виробничої одержує від керівника вказівки, рекомендації та роз'яснення з усіх питань, пов'язаних з її організацією та проходженням; звітує про виконану роботу відповідно до графіка проведення практики.

Здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і прийняти участь в режисерсько-постановчій діяльності обраного закладу мистецтва по створенню розважальних заходів. Практикант має опанувати принципи як організаційної, так і творчої складової режисерсько-постановчої роботи, набутти досвід творчого спілкування з членами художніх колективів та технічних служб.

Результатом проходження практики виробничої є прийняття приймальною комісією постановки здобувача вищої освіти. Завідувач кафедри режисури призначає голову приймальної комісії. До складу комісії, яку формує здобувач вищої освіти, мають увійти керівник від бази практики, адміністрації установи культури або театру, інші працівники культури і мистецтв, викладачі академії, режисер театру тощо (не менше 5 осіб).

Здобувач вищої освіти повинен за 10 днів до строків прийому комісією самостійної режисерської роботи подати на кафедру режисури свій авторський режисерський сценарій з елементами постановочного плану розважального заходу та рецензію. У протилежному випадку, практична робота не може бути прийнятою за визначеним терміном.

Завідувач кафедри режисури визначає рецензента зі складу викладачів кафедри режисури на режисерський сценарій з елементами постановочного плану. Проходження та підсумки практики виробничої кожного здобувача вищої освіти обговорюються на засіданнях кафедри, виносяться відповідні рішення.

Під час проходження практики здобувач вищої освіти повинен:

1. Ознайомитися з умовами роботи установи, системою її фінансування та використання бюджету, матеріальними можливостями, штатним розкладом /кадровим складом, формами господарювання відповідно до форми власності, правовим забезпеченням бази практики (трудовими взаємовідносинами, охороною праці та ін.), з документами, що регламентують діяльність установи та її підрозділів, з посадовими інструкціями.

2. Вивчити й аналізувати перспективні та поточні плани роботи бази практики, її підрозділів, різних об'єднань творчих колективів, вивчити репертуарну політику базового закладу культури чи мистецтва.

3. Вивчати економічні та соціально-демографічні особливості району.

4. Детально ознайомитися з виховною, творчою, організаційно-методичною роботою самодіяльних та інших творчих колективів.

5. Відвідувати репетиції, вистави, театралізовані заходи, заняття провідних режисерів з метою ознайомлення з методикою професійної роботи.

6. З урахуванням особливостей фахової підготовки в рамках практичної режисерської роботи створити (згідно плану закладу культури) за самостійно розробленим сценарієм розважальний захід і набути власний режисерсько-постановчий досвід стосовно технології побудови культурно-мистецького заходу.

7. Вчитися професійно виконувати завдання, формувати конструктивну творчу діяльність в команді.

8. Здійснювати роботу, спрямовану на: вдосконалення діяльності базового закладу, системи організації творчих заходів і загальної репертуарної політики; розвиток самодіяльної творчості; формування репертуару.

9. Здійснювати профорієнтаційну роботу, знайомити майбутніх абітурієнтів з умовами вступу в ХДАК, проводити творчі консультації за фахом.

10. Закріпити практичні навички та методи самостійної роботи режисера шоу та артпроектів.

11. Узгодити з керівництвом бази практики майбутню самостійну постановку та організувати творчу команду для реалізації розважального заходу.

12. Сповістити кафедру режисури щодо запланованої роботи за освітньо- професійною програмою (в рамках певної практичної режисерської роботи): втілення розважального заходу (тематичний вечір, обряд з елементами театралізації, видовищний захід, шоу-програма, програма КВК, карнавал, свято просто неба).

13. Здійснити практичну роботу згідно режисерському сценарію з елементами постановочного плану розважального заходу (з урахуванням творчих та матеріально-технічних можливостей обраної здобувачем вищої освіти установи).

Зважаючи на режисерський задум, обрану форму, жанр заходу, здобувачі вищої освіти можуть зробити практичне втілення самостійної режисерської роботи на сцені культурного закладу, на сцені театру, пристосованих сценічних майданчиках, просто неба, у студії або на іншому знімальному майданчику.

На всі форми постановочної /виконавської роботи здобувач вищої освіти мусить отримати згоду кафедри режисури ХДАК.

За період практики виробничої здобувач вищої освіти виконує намічені заходи згідно затвердженому плану роботи.

Повсякденна робота відображається здобувачем вищої освіти у щоденнику за встановленою формою. Завдання, що виконуються, мають бути затвердженими керівником від бази практики, який після закінчення практики робить підсумковий запис з оцінкою роботи здобувача вищої освіти, завіряє цей документ підписом та печаткою установи культури /мистецтва. Керівник від бази практики надає здобувачу вищої освіти характеристику (відгук і оцінку роботи здобувача вищої освіти).

Програма практики

Розділ 1. Організація роботи на базі проходження практики виробничої

Тема 1. Ознайомлення з базою практики, роботою всіх структурних підрозділів

Тема 2. Ознайомлення з організацією роботи творчої групи

Розділ 2. Професійна робота в галузі сценічного мистецтва на базі сучасних мистецько-культурних установ за завданням керівника практики

Тема 3. Початковий етап

Тема 4. Форми та прийоми організаційної роботи з учасниками видовища

Тема 5. Технічний етап етап

Тема 6. Організаційний етап

Тема 7. Фінансовий етап

Тема 8. Виробничий етап

Тема 9. Репетиційно-випускний етап

Тема 10. Ключовий етап

Тема 11. Завершувальний етап

Розділ 3. Звіт про проходження практики

виробничої Тема 12. Оформлення звітної документації

Тема 13. Підведення підсумків практики виробничої

Завдання до роботи здобувача вищої освіти

1. Ознайомитися з програмою практики виробничої.
2. Вивчити та надати оцінку матеріально-технічній та творчо-виконавській базі практики (організації).
3. Вивчити специфіку організації та особливостей професійної діяльності організації (базі практики).
4. Ознайомитися з керівними документами органів управління освітою з питань творчо-виконавської діяльності, а також нормативно-правових документів організації (Статут, правила внутрішнього

розпорядку, правила техніки безпеки).

5. Ознайомитися з посадовими обов'язками творчих працівників: режисера, помічника-режисера тощо.

6. Провести аналіз бази практики на основі вивчення її матеріально-технічного та методичного оснащення, художньо-творчих можливостей і якості наявного репертуару.

7. Провести аналіз переглянутих за час практики різноманітних форм святкової культури.

8. Розробити індивідуальний план роботи на час практики з урахуванням задач, що стоять: перед колективом бази практики, перед практикантом (завдань з практики) і особистих творчих устремлінь практиканта.

9. Розробити під керівництвом педагога – керівника практики – сценарій розважального заходу (проєкту), режисерську експлікацію творчої програми.

10. Розробити режисерську документацію зі сценічної реалізації творчої програми.

11. Здійснити режисерсько-постановочну роботу зі сценічної реалізації творчої програми (під керівництвом педагога – керівника практики).

12. Взяти участь в розробці і виготовленні костюмів, реквізиту, бутафорії.

13. Самостійно доробити літературний сценарій.

14. Щодня вести щоденник з практики.

15. Брати участь у зборах практикантів з керівниками практики.

16. Підготувати звіт про хід і результати практики.

План перебачуваних дій здобувача вищої освіти

- Ознайомлення з базою практики, роботою всіх структурних підрозділів.
- Ознайомлення з організацією роботи творчої групи.
- Вивчення та аналіз розважальної події (фактичний матеріал).

Початковий етап роботи над проєктом

- Прийняття рішення про проведення заходу (проєкту).
- Створення підготовчої групи.
- Розробка та затвердження плану заходів.
- Методика створення штабу та проведення театралізованого видовища
- Форми та прийоми організаційної роботи з учасниками заходу (проєкту).

Технічний етап роботи над проєктом

- Розробка райдеру на сценічні конструкції, звукове, освітлювальне та відеобладнання та забезпечення трансляції, на піротехнічні та спеціальні ефекти тощо.

Організаційний етап роботи над проєктом

- Створення та затвердження графіків роботи над заходом (проєктом). Визначення підрядників для технічного забезпечення. Вирішення необхідних питань з адміністративно-господарським сектором.

Фінансовий етап

- Розробка та затвердження кошторису.
- Розробка та затвердження графіку фінансування.
- Підписання договорів з підрядчиками, запрошеними артистами тощо.

Виробничий етап

- Створення музичного оформлення.
- Запис та зведення спеціальних фонограм.
- Зйомка та монтаж спеціальних відеосюжетів.
- Виготовлення художнього оформлення, костюмів, реквізиту, бутафорії, взуття та ін.

Репетиційно-випускний етап

- Методика планування та проведення репетиційної роботи.
- Реклама заходу (проєкту) у засобах масової інформації.
- Монтаж сценічних конструкцій, художнього оформлення, звукового, освітлювального та відеообладнання.

Ключовий етап. Проведення заходу

Завершальний етап

- Демонтаж художнього оформлення, сценічних конструкцій, звукопідсилювального, освітлювального та відеообладнання.
- Транспортування художнього оформлення, костюмів, бутафорії, реквізиту та ін. до місць зберігання.
- Прибирання місць проведення заходу.
- Підведення підсумків.

По завершенню практики здобувач повинен скласти письмовий звіт.

Крім того, здобувач вищої освіти повинен самостійно оформити повний пакет звітної документації практики виробничої і подати її керівнику від кафедри режисури ХДАК.

Звітна документація

Пакет звітної документації здобувача вищої освіти подається у такому порядку:

1. Титульний аркуш документації практики виробничої.
2. Індивідуальний план (лаконічний виклад) передбачуваної діяльності.
3. Щоденник практики виробничої, який містить такі складники:
 - перші дві сторінки (саме титульний лист щоденника та лист з печатками і підписом керівника / адміністрації бази практики);
 - календарний план;
 - робочі записи під час практики.

4. Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти (характеристика), що підтверджено підписом керівника бази практики і печаткою закладу проходження практики виробничої.
5. Звіт здобувача вищої освіти про проходження практики виробничої.
6. Висновок керівника від кафедри про проходження практики здобувачем вищої освіти.
7. ***ВідеOVERсія заходу (проєкту) /фотомонтаж як результат практичної діяльності здобувача.***

Разом з тим в якості конкретизації висвітлення практичної роботи здобувач вищої освіти готує додатковий пакет документації, згідно фахової підготовки:

1. Постановочний план заходу (проєкту).
2. Рецензія на постановочний план.
3. Додатки (афіші; запрошення; фото-, відеоматеріали тощо).

Атестація за підсумками практики виробничої проводиться на підставі захисту оформленого пакету документації та відгуку керівника практики. За підсумками позитивної атестації виставляється диференційована оцінка («відмінно», «добре», «задовільно»), яка прирівнюється до оцінок з дисциплін теоретичного навчання та враховується при підведенні підсумків сесійної атестації здобувачів вищої освіти.

У період практики здобувачі вищої освіти повинні виконувати всі правила, встановлені в підрозділах та на певних робочих місцях, щодо внутрішнього розпорядку і техніки безпеки.

Бази проходження практики виробничої

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМИТИЧЕСКИЙ
ТЕАТРІМ. І. ФРАНКА

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМИТИЧЕСКИЙ
ТЕАТРІМ. Л. УКРАЇНКИ

ОДЕСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ
ІМ. М. ВОДЯНОГО

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ ІМ. А. В. НЕЖДАНОВОЇ

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ФІЛАРМОНІЯ ІМ. Д. ОЙСТРАХА

ПОЛТАВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ МУЗИНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР
ІМ. М. ГОГОЛЯ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ
ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. І. ФРАНКА

ВІННИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. М. К. САДОВСЬКОГО

ВП МИКОЛАЇВСЬКА ФІЛІЯ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА

ХАРКІВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ

ХАРКІВСЬКИЙ ТЕАТР ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

ХАРКІВСЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ ТЕАТР «МАДРИГАЛ»

КІНОКОНЦЕРТНИЙ ЗАЛ «УКРАЇНА» (ХАРКІВ)

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПАРК КУЛЬТУРИ ТА ВІДПОЧИНКУ» (ХАРКІВ)

ПАЛАЦ СТУДЕНТІВ НТУ «ХП»

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД КУЛЬТУРИ
«ХАРКІВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР»

МУНІЦИПАЛЬНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРНИХ ІНІЦІАТИВ (ПК ЗВ'ЯЗКУ)
(ХАРКІВ)

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД КУЛЬТУРИ ПІДЛІТКОВИЙ КЛУБ
«РОВЕСНИК»М. ХАРКОВА

КОМУНАЛЬНИЙ ПОЧАТКОВИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ДИТЯЧА ШКОЛА МИСТЕЦТВ № 6»
(ХАРКІВ)

КОМУНАЛЬНИЙ ПОЧАТКОВИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ МИСТЕЦЬКИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ДИТЯЧА МУЗИЧНА ШКОЛА № 9
ІМ. В. І. СОКАЛЬСЬКОГО» (ХАРКІВ)

МЕРЕФ'ЯНСЬКИЙ МІСЬКИЙ БУДИНОК КУЛЬТУРИ

ПІСОЧИНСЬКИЙ БУДИНОК КУЛЬТУРИ

ДЕРГАЧІВСЬКИЙ РАЙОННИЙ БУДИНОК КУЛЬТУРИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. Н. КАРАЗІНА

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ

ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. Г. С. СКОВОРОДИ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. В. В. ДОКУЧАЄВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ ЦЕНТР ВОЛОНТЕРІВ

*(Базами практики виробничої можуть виступати й інші установи
культури і мистецтва.)*

***У період практики здобувачі вищої освіти повинні виконувати
всі правила, встановлені в підрозділах та на певних робочих місцях,
щодо внутрішнього розпорядку і техніки безпеки.***

Рекомендована до опрацювання література

Обов'язкова

1. Веселовська Г. І. Сучасне театральне мистецтво : навч. посіб. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2014. 142 с.
2. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ : підручник / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Вид. 2-ге. Київ : НАКККиМ, 2020. 362 с.
3. Горбов А. С. Режисура видовищно-театралізованих заходів: навч. посіб. Фастів: «Поліфаст», 2004. 264 с.
4. Житницький А. З. Драматургія масових театралізованих заходів : навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і виправл. Харків : Тимченко А. М., 2007. 127 с.
5. Зайцев В. П. Майстерність артиста і ведучого : навч. посіб. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2016. 233 с.
6. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Дакор, 2006. 251 с.
7. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія: життя, актор, образ : із творчої спадщини. Київ : КМ Academia, 1999. 268 с.
8. Клековкін О. Ю. THEATRICA : лексикон / Нац. акад. мистецтв України,

- Ін-т проблем сучас. мистецтва. Київ: Фенікс, 2012. 800 с.
9. Клековкін О. Ю. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів : навч. посіб. / Київ. держ. ін-т театр. мистецтва ім. І. К. Карпенка-Карого. Київ : КДІТМ ім. І. К. Карпенка- Карого, 2001. 256 с.
 10. Коломієць Р. Г. Сергій Данченко. Портрет режисера в інтер'єрі часу. Київ, 2001. 143 с.
 11. Кужельний О. П. Основи режисури театралізованих видовищ і свят : навч. посіб. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2012. 140 с.
 12. Лановик М. Б., Лановик З. Б. Українська усна народна творчість : підручник. 4.вид., стереотип. Київ : Знання-Прес, 2006. 591 с.
 13. Матушенко В. Б. Розвиток естрадного мистецтва : підручник / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2016. 197 с.
 14. Обертинська А. П., Голубцова Л. Ф. Основи режисури масових вистав та свят : навч. посіб. / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : ДАККіМ, 2002. 87 с.
 15. Основи сценарної майстерності : навч.-метод. рек. для мистец. закл. фахової передвищої освіти / уклад. М. Крипчук ; Держ. наук.-метод. центр змісту культ.-мистец. освіти. Київ, 2019. 32 с.
 16. Паві П. Словник театру / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 639 с.
 17. Поплавський М. М. Антологія сучасної української естради. Київ : Макрос, 2009. 415 с.
 18. Поплавський М. М. Шоу-бізнес: теорія, історія, практика : підручник. Київ, 2001. 560 с.
 19. Постановочний план вистави : метод. рек. за спец. «Театр. мистецтво» (спеціалізація «Режисура драм. театру») / Харків. держ. акад. культури, Каф. режисури ; [уклад. Гордєєв С. І.]. Харків : ХДАК, 2003. 19 с.
 20. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. 2-ге вид, перероб. і доп. Київ : НАКККіМ, 2016. 353 с.
 21. Чемеровський Ф. А. Технологія підготовки, організації та проведення масових свят : метод. посіб. / Упр. культури і туризму Харк. облдержадмін., Харк. обл. центр нар. творчості. Харків : АТОС, 2009. 99 с.
 22. Шарварко Б. Г. Режисура театралізованого масового дійства : навч.-метод. посібник / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : ДАККіМ, 2004. 123 с.

Додаткова

1. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману» : навч. посіб. з майстерності актора : (лекції та практичні заняття) / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ін-т кіно і телебачення, Каф. журналістики, дикторів та ведучих телепрограм. 2-ге вид., випр. та допов. Київ : Ліра-К, 2016. 303 с.

2. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / Т. Є Стиценко та ін. ; Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. Харків : ХНУРЕ, 2018. 336 с.
3. Біль Р. І. Виховання акторської харизми : метод. посіб. Вінниця : Нова книга, 2013. 232 с.
4. Данченко С. В. Бесіди про театр / авт. літ. запису, обробки та упоряд. Коваленко О. М.. Київ, 1999. 219с.
5. Єрмакова Н. П. Березільська культура: історія, досвід : монографія / Нац. акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. Київ : Фенікс, 2012. 511 с.
6. Історія парадів незалежності. URL: https://24tv.ua/kyivnews/istoriya_paradiv_nezalezhnosti_n477722
7. Ленглі С. Театральний менеджмент і продюсерство. Американський досвід : пер.з англ. / Акад. мистецтв України, Київ. держ. ін-т театрал. мистецтва ім. І. Карпенка-Карого, Київ. Київ : Компас, 2000. 639 с.
8. Мамонтова Е. В. Військовий парад як політичний ритуал та символічна дія: від витоків до сьогодення // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.», Південноукр. центр гендер. проблем. Одеса, 2017. Вип. 59. С. 130-142.
9. Мамонтова Е. В. Державний протокол та церемоніал як символічний інструмент забезпечення процесу публічної комунікації: витoki, структура, нормативно-організаційні засади : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2011. 479 с.
10. Матушенко В. Б. Організація і методика проведення весільних свят : підручник / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2013. 217 с.
11. Обертинська А. Історія масових свят : навч. посіб. Київ, 1999. 130 с.
12. Обертинська А. П. Основи теорії драми та сценарної майстерності : навч. посіб. / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. 2-ге вид. Київ : ДАКККіМ, 2002. 132 с.
13. Чайковський Д. С. Шляхи розвитку режисури як професії. Київ : Дух і Літера, 2013. 669 с.
14. Deer J. Directing in Musical Theatre: An Essential Guide. London: Routledge, 2013. 264 p.
15. Deer J. Rocco D. V. Acting in Musical Theatre: A Comprehensive Course. London: Routledge, 2021. 408 p.
16. McLane D., Mell E., Hawke E. Designing Broadway: How Derek McLane and Other Acclaimed Set Designers Create the Visual World of Theatre. Running Press Adult, 2022. 272 p.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Бібліотека Харківської державної академії культури : сайт. URL: <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Комп'ютерні презентації. Масові театралізовані видовища та вистави : аудіо- та відеозаписи

// Архів кафедри режисури ХДАК

4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 1 груд. 2022 р. № 2811. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
6. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка : сайт. URL: <https://korolenko.kharkov.com/>

ДОКУМЕНТАЦІЯ ПРАКТИКИ

УГОДА № _____ на проведення практики здобувачів вищої освіти

м. Харків

« ____ » _____ 20 ____ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони **Харківська державна академія культури** (далі Академія) в особі ректора _____
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)
, що діє на підставі статуту і, з другої сторони _____
(юридична назва підприємства, установи, організації)
(далі — база практики), в особі _____
(посада, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)
що діє на підставі _____ уклали між собою цю угоду на
(статуту підприємства, розпорядження, доручення)
проведення практики здобувачів вищої освіти:

1. БАЗА ПРАКТИКИ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ:

1.1. Прийняти здобувачів вищої освіти на практику згідно з календарним планом: _____

№ з/п	Шифр і назва спеціальності	Курс	Вид практики	Кількість практикантів	Термін практики	
					початок	закінчення
1.						
2.						
3.						

1.2. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити необхідні умови для виконання здобувачами вищої освіти — практикантами програми практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Забезпечити здобувачам вищої освіти-практикантам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчити безпечних методів праці. Забезпечити спеціальною, запобіжними засобами, лікувально-профілактичним обслуговуванням за нормами, встановленими для штатних працівників.

1.5. Надати здобувачам вищої освіти-практикантам і керівникам практики від Академії можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, бібліотеками, технічної та іншою документацією, необхідною для виконання програм практики.

1.6. Забезпечити облік виходу на роботу здобувачам вищої освіти-практикантам. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти Академію.

1.7. Після закінчення практики дати письмову характеристику на кожного здобувача вищої освіти-практиканта, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.

2. АКАДЕМІЯ ЗОБОВ'ЯЗУЄТЬСЯ:

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень — список здобувачів вищої освіти-практикантів, які направляються на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання здобувачами вищої освіти-практикантами трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі здобувачами вищої освіти — практикантами під час проходження практики.

3. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ЗА НЕВИКОНАННЯ УГОДИ:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з законодавством про працю України.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за цією угодою, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Керівництво практикою проводиться безкоштовно.

3.4. Угода складена у двох примірниках: по одному — базі практики і Академії.

3.5. Угода набуває сили після її підписання обома сторонами і діє згідно з календарним планом до кінця 20__р.
(до 5 років)

4. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ СТОРІН:

Академія:

Харківська державна
академія культури,
61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел.: 771-04-29

База практики:

5. ПІДПИСИ ТА ПЕЧАТКИ:

Академія

База практики:

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

М.П. «__» _____ 20__р.

М.П. «__» _____ 20__р.

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет сценічного мистецтва
Кафедра режисури

ІНСТРУКТАЖ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Нормативно-правовий акт, за яким проводиться інструктаж : _____

Під час _____ (вказати назву практики) практики у __ семестрі 20 __/20 __ н.р.

Рівень вищої освіти _____

Курс _____

Спеціальність: _____

Освітньо-професійна програма: _____

Ім'я та ПРІЗВИЩЕ викладача, що проводить інструктаж _____

Дата проведення інструктажу: _____

Керівник практики від кафедри: власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

Інструктаж отримано і засвоєно, у чому розписуємося:

№	Ім'я та ПРІЗВИЩЕ	Підпис	Примітка
1.			
2.			
3.			
4.			

Інженер з охорони праці, що проводить
інструктаж відповідальних осіб

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

**ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ
ДОКУМЕНТАЦІЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ**

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Кафедра режисури**

**ДОКУМЕНТАЦІЯ
ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ**

**здобувача вищої освіти Харківської державної академії культури
зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»,
освітньо-професійної програми «Режисура шоу та артпроектів»,
першого (бакалаврського) освітнього рівня**

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

___курс, група ___

**Харків
20___**

**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ**

**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ**

Здобувача вищої освіти _____
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» _____

Освітньо-професійна програма «Режисура шоу та артпроектів» _____

Перший (бакалаврський) освітній рівень _____

_____курс, група _____

ЗМІСТ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Індивідуальний план практики виробничої

1. Вид передбачуваної діяльності
2. Вид передбачуваної діяльності
3. Вид передбачуваної діяльності
4. Вид передбачуваної діяльності
5. Вид передбачуваної діяльності
6. Вид передбачуваної діяльності
7. Вид передбачуваної діяльності

**ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ
ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ
ВИРОБНИЧОЇ**

Здобувач вищої освіти _____
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Кафедра режисури _____

Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» _____

Освітньо-професійна програма «Режисура шоу та артпроектів» _____

Перший (бакалаврський) освітній рівень _____

_____курс, група _____

ЗМІСТ ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ

Здобувач вищої освіти _____

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

прибув на підприємство, організацію, установу _____

М.П.

«__» _____ 20__р.

Вибув з підприємства, організації, установи _____

М.П.

«__» _____ 20__р.

(підпис)

(посада, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назва етапів проєкту (зміст і види роботи*)	Строк виконання етапів проєкту (роботи)	Відмітка про виконання

Керівник практики
від кафедри режисури ХДАК:
(науковий ступінь, учене звання, посада)

(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Керівник бази практики:
(посада, назва організації)

(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

**Якщо з будь-яких причин заплановане завдання здобувача вищої освіти було змінено, то у щоденнику дається пояснення причин зміни і визначається новий термін його виконання.*

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 30 evenly spaced horizontal black lines running across the width of the page, typical of notebook or legal stationery. The background is white, and there are no margins, text, or other markings present.

ЗРАЗОК ФОРМИ

ВІДГУКУ І ОЦІНКИ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

ВІДГУК І ОЦІНКА РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ХДАК
зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»,
освітньо-професійної програми
«Режисура шоу та артпроектів»,
першого (бакалаврського) освітнього рівня
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)
___курс, група ___

(назва організації проходження практики)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) в період з «_» _____ 20__р. по «_» _____ 20__р. проходив(-ла) практику виробничу в (назва організації) та ознайомився(-лась) з особливостями створення розважального заходу.

Практикантом(-кою) була взята участь у всіх етапах постановки розважального заходу (Назва) та був здійснений ретельний аналіз робочого процесу. Практикант(-ка) детально ознайомився(-лась) зі всіма складовими режисерсько-постановчої роботи тісно співпрацював(-ла) з колегами.

За час проходження практики (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) проявив(-ла) різносторонні здібності фахової роботи, зокрема (види здійснених робіт).

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) було проявлено відповідальний підхід до професійних обов'язків та виконання завдань. При проходженні практики виробничої (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) продемонстрував(-ла) здатність до самоконтролю та самоорганізації.

Отже, було продемонстровано теоретичні й практичні знання і професійні режисерські навички, що відбило рівень фахової підготовки здобувача вищої освіти зі спеціальності «Сценічне мистецтво».

Враховуючи все вищезазначене, слід вважати, що (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ) пройшов(-ла) практику успішно й заслуговує оцінки «_____».

Керівник бази практики:
(посада, назва організації)

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

М.П.

**ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ
ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Кафедра режисури

**ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ
ПРАКТИКИ ВИРОБНИЧОЇ**

Здобувача вищої освіти _____
(Ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» _____

Освітньо-професійна програма «Режисура шоу та артпроектів» _____

Перший (бакалаврський) освітній рівень _____
_____курс, група _____

База практики _____

Термін проходження практики з «__» _____20__р. по «__» _____20__р.

Керівник практики від кафедри _____

Дата здачі звіту на кафедру «__» _____20__р.

Звіт захищений «__» _____20__р.

Харків
20__

**Висновок керівника від кафедри
про проходження практики здобувачем вищої освіти**

Дата складання заліку «__» _____ 20__р.

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики
від кафедри режисури ХДАК:
(науковий ступінь, учене звання, посада)

(підпис)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

**ДОДАТКОВА ДОКУМЕНТАЦІЯ ЗА
ПРАКТИЧНОЮ РОБОТОЮ**

**ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУША
ПОСТАНОВЧОГО ПЛАНУ РОЗВАЖАЛЬНОГО ЗАХОДУ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Кафедра режисури

ПОСТАНОВЧИЙ ПЛАН
НАЗВА РОЗВАЖАЛЬНОГО ЗАХОДУ
(ПРОЄКТУ)

Виконав:
здобувач вищої освіти
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Керівник:
(науковий ступінь, учене звання, посада)
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Допущено до захисту

Харків
20__

ПОБУДОВА ЗМІСТУ ПОСТАНОВЧОГО ПЛАНУ РОЗВАЖАЛЬНОГО ЗАХОДУ (ПРОЄКТУ)

Вступ. Обґрунтування вибору

Цілі та завдання розважального заходу (проєкту) (його навчально-виховні завдання). Додаткові завдання, пов'язані із залученням нових учасників, популяризацією діяльності колективу і його членів та ін. Контингент виконавців та глядачів. Творчі й матеріальні можливості для втілення розважального заходу (проєкту).

I. Режисерський аналіз вистави

1. Літературний і документальний матеріал сценарію.

Тема розважального заходу (проєкту). План-зміст та відбір поданих літературних і документальних матеріалів, участь їх у написанні сценарію (використання раніше опублікованого сценарію або написання оригінального). Обґрунтованість використання матеріалів при написанні сценарію. Стисла характеристика автора літературного матеріалу (час, світогляд, особливості творчості). Іконографічний матеріал, відібраний до розробки художнього задуму постановочного плану. Літературний варіант сценарію.

2. Ідейно-тематичний аналіз сценарію.

Тема та ідея сценарію розважального заходу (проєкту). Етапи послідовного і логічного розкриття або розвитку теми (епізоди, їх теми). Конфлікт. Особливості конфлікту. Дія та контрдія. Жанр розважального заходу (проєкту).

3. Складання сценарію.

Архітектоніка (основні вузли розвитку теми – експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка). Особливості композиції. Сценарний хід.

II. Режисерський задум видовища

1. Спрямованість. Надзавдання та наскрізна дія розважального заходу (проєкту). Образ. Форма. Атмосфера і темпоритм.

2. Розробка постановочного плану розважального заходу (проєкту).

Режисерські епізоди

(назви епізодів, завдання виконавців у зв'язку з режисерським рішенням епізоду). Принципи мізансценування (система мізансцен, види, характер). Темпоритм і атмосфера кожного епізоду.

3. Художнє рішення розважального заходу (проєкту). Місце проведення. Просторове бачення видовища. Принцип рішення. Технічні завдання та їх вирішення. Застосування технічних засобів у художніх рішеннях заходу (проєкту).

4. Музично-шумове рішення розважального заходу (проєкту).. Принцип музичного рішення та відбір творів. Характер музичних фрагментів і номерів. Спосіб виконання музичних творів (артисти, колективи, механічний запис).
5. Розповідь про загальні художні особливості майбутнього розважального заходу (проєкту).

III. Документація

1. Режисерський екземпляр сценарію (текст із зазначенням ліворуч назви епізодів, ідейно-сміслових акцентів та ідей, мізансцен, завдань виконавців, темпоритму, атмосфери, освітлювального та музичного оформлення).
2. Ескізи оформлення і костюмів.
3. Виписка на:
 - виконавців та їх кількісний склад;
 - наявної світлової апаратури та на додаткову світлову апаратуру; партитуру світла;
 - проєкційну та звукову апаратуру;
 - відеоматеріали;
 - аудіозаписи з зазначенням часу звучання кожного окремого фрагмента;
 - костюми або їх деталі;
 - реквізит;
 - грим;
 - тривалість розважального заходу (проєкту).
4. План-схема сценарію розважального заходу (проєкту) (монтажний листок) – позначення тривалості з сигналами до роботи всіх видів служб, що зайняті в рамках заходу (проєкту), позначення місць розташування розважального заходу (проєкту) та учасників до та після проходження заходу (проєкту).
5. Схема планування просторового рішення заходу (проєкту).
6. Графік роботи над заходом (проєктом).
7. Афіші, запрошення, рецензії, фото та інші види реклами.
8. Фото-, відео-, аудіоматеріали, що записані на електронний носій.
9. Документи про виконану роботу для комісії, що її приймає (3 акти про роботу, що прийнята; 3 протоколи обговорення роботи, затверджені печаткою і підписами членів комісії – не менше 5 осіб).

Навчальне видання

**Практика виробнича
інструктивно-методичні матеріали для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми
«Режисура шоу та артпроектів»**

Розробники:
кандидат мистецтвознавства, доцент
Світлана ШУМАКОВА
старший викладач
Марина ОСТРОВСЬКА

***Видається
в авторській редакції***

План 2025

Підписано до друку 27.02.2025 р. Формат 60х84/16
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф.
Ум. друк. арк. 1,99. Обл.-вид. арк. 2,08. Тираж 100.

ХДАК, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК